

МАРОКО – ИСТОРИЯ, СЪВРЕМЕННОСТ, БЪДЕЩЕ

Яница Георгиева, специалност Международни отношения, I курс

Наричана още „страната на замайващото разнообразие“, Мароко е държава, съчетаваща африканската и арабската култура по изключително привлекателен начин. Въпреки, че се намира само на 14км от Европа, мароканските традиции и културни обичаи са далеч от европейските. Този факт обаче не е пречка за влиянието на Мароко върху нашия континент, дори обратното – Мароко поддържа приятелски отношения с много европейски страни, включително и България. Всички сме чували за приказните градове Маракеш, Рабат, Казабланка, известни с топлия климат и ориенталската си култура, но дали знаем нещо повече за тази чудата страна?

Приказката „Мароко“ започва още от около 8000 г. пр. Хр. като според някои източници най-ранната цивилизация там е т.нар. Капсийска култура. По-късно, през 12 век пр. Хр. проникват финикийците и създават пристанища, които да снабдяват финикийските градове със сол и руда. По това време там се заселват и берберите. Двете етнически групи с времето установяват добри търговски отношения, но те остават в сянката на Римската империя. През 40 г. сл. Хр. римляните насилствено присвояват по-голямата част от територията на днешно Мароко. Интересен факт за мен е, че сто години по-късно прониква християнството, след него –юдаизма, и едва през 7-ми век пристигат арабите, а заедно с тях и исляма- основната религия в страната. Мароко не успява да избегне колонизацията и става протекторат на Франция и Испания през 1912г. Страната получава независимост през 1956 година.

Историята на страната е изключително богата, в нея има сложни периоди и дори спорове. Встъпвайки във власт през 1999г., крал Мохамед VI осъществява промени, свързани с модернизацията на Мароко и бележи значително подобрене в положението с човешките права. Мароко играе ключова роля не само сред арабските страни, а и в глобален аспект. Съвсем наскоро, Маракеш беше домакин на конференция, в която участваха голяма част от страните-членки на ООН, и приеха Глобален пакт за по-добро управление на потоците от мигранти. Основна цел на пакта е да намали нелегалната миграция, да помогне за интегрирането на мигрантите и за тяхното връщане в родните им страни.

Историческото развитие на страната е определящ фактор и за нейната култура. Многообразието на арабско, африканско и берберско население, съпътствано с географското положение, ни дава основание да определим Мароко като мултикултурна страна. Според впечатления на известни инфлуенсъри, запознати отблизо с приказката „Мароко“, и които аз с огромен интерес следя в социалните мрежи, спазването на

местните обичаи е израз на уважение към приемащата страна. Някои от нещата, които запомних от тях са, че, например, предложеният чай от мента – жест на гостоприемство в Мароко, не се отказва. Също и че мароканците се хранят с ръце, и ако сме техни гости за тях ще е приятно да опитаме всичко на масата. Животът им е богат на обичаи и традиции, спазвани и до днес. Процесът на модернизация на една страна не е свързан с това тя да забравя своите корени. В действителност Мароко не желае да скъсва връзките си с историята и може би именно в това се корени неговата сила. „По улиците могат да се видят мъже с костюм и вратовръзка, говорещи на арабски диалект със свои приятели, облечени в туника тип "джелаба", обути в чехли, които пият чай от мента пред огромна стъклена административна сграда. Мароко е и това.“ – казват пътешествалите там.

След като се запознах с историята и културата на северозападната африканска страна, в мен, като бъдещ международник, се буди все по-голям интерес за ролята на Мароко на международната сцена и по-специално отношенията ѝ с България. Мароко е член на ООН и принадлежи към Африканския съюз, Арабската лига, Съюза на арабския Магреб (UMA) и др. Страната има силни връзки със Запада в икономически и политически план, нейни основни търговски партньори остават Франция и Испания, но отскоро се интензифицират и търговските връзки с България. Впечатление прави фактът, че от общите чуждестранни инвестиции в Мароко, Европейският съюз инвестира приблизително 73,5%, докато арабският свят инвестира 19,3%. Също така, България и Мароко поддържат приятелски отношения и имат много подписани договори, някои от съвсем скоро. Още на 17 декември 1979 г. е създадена Междуправителствената българо-мароканска комисия. Г-жа Ел Мидауи, извънреден и пълномощен посланик на Кралство Мароко у нас, определя отношенията между България и Мароко на много високо ниво, но и заявява, че „в икономическата област съществуват неоползотворени резерви и личният ѝ план за действие предвижда мобилизирането на допълнителни усилия за по-нататъшно активизиране на сътрудничеството в тази сфера“. Факт е и, че стокообменът между България и Мароко расте с много големи темпове. Министърът на икономиката Емил Караниколов казва, че „българският бизнес има траен интерес и търси възможности за ръст на експорта към икономиките от региона, в това число и към мароканския пазар.“ Двете страни поддържат двустранни отношения и в още много други сфери- образование, култура

и

т.н.

Приказката „Мароко“ е дълга за разказване – стари мистични императорски градове, пълни с история, красиви плажове, изящна архитектура и др. Освен дълга, приказката е и завладяваща – сигурна съм, че на всеки от вас му се прииска да посети страната. Мароканската култура, единствена по рода си, в бъдеще ще обхване много по-големи територии. Радвам се, че българският народ е отворен за такава различна от неговата култура и доказателство за това е честването на деня на Мароко в Благоевград. Радвам се, че и аз съм част от това, и се надявам да бъда все по-често и близо до, а защо не и в Мароко!?

МАРОКО - СЪВРЕМЕННОСТ И БЪДЕЩЕ

Ивана Дякова - специалност Международни отношения, III курс

Кралство Мароко представлява една приказна страна, известна с топлия си климат, изящната си архитектура и красивите плажове. Държавата съчетава по уникален начин арабската и африканската ориенталска култура, макар че е само на броени километри от континента Европа.

Мароко е държава с богата история, култура и традиции. На територията ѝ са се развивали множество древни цивилизации, всяка от които е оставила собствен отпечатък. Страната е уникален културен център, съчетаващ в себе си различни светове - арабски, африкански и западноевропейски, което я прави изключително атрактивна за туристи. Величествените джамии, брилянтните дворци, многобройните прекрасни сгради, украсени с мозайки и дърворезби, пленяват туристите. Изключително впечатление правят и старите императорски градове, в които историята е оставила величествения си отпечатък, а именно: Маракеш, Фес, Мекнес и настоящата столица на Кралството Рабат. Маракеш е наричан още Червеният град, известен е със своите древни дворци, Джамията Кутубия и Саадинските гробници.

Политиката на Кралство Мароко кореспондира с пъстротата и духа на страната. Още от обявяването на независимостта си през 1956 година Мароко поддържа активен външнополитически курс, който е насочен към интензивна комуникация и сътрудничество със Западна Европа и африканските държави. Мароко е изключително спокойна страна, поддържа добри икономически отношения с Европейския съюз и активно си сътрудничи с ООН. Във вътрешнополитически план в страната съжителстват представители на различни етноси и религии. Въпреки, че Кралство Мароко има монархическата форма на управление, страната има демократична конституция, която осигурява редица права на гражданите.

Искрено вярвам, че в бъдеще Кралството ще продължава да бъде също толкова впечатляващо, колкото е и днес, ще продължава да развива туризма, дължащ се на забележителната му архитектура, история, кухня и традиции. Надявам се Мароко да

продължи да поддържа добри отношения с Европейския съюз и ООН и никога да не забравя корените си.